

a Presel sub No. 1437. 7. X. 1944

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Liberálist meg kell érte a veszély, amelyet bizonyos körök politikája képvisel és elszántabbnak kell lennie az országunkban levő ötödik hadoszlop felszámolására irányuló akcióban.

Szabotálják a fegyverszünet betartását

A fasiszta, Antonescu-barát és vasgárdista klikk által elárult hadseregünk elnyomó háborút folytatott a hitlerista megszállók oldalán, hatalmas szomszédunk, a Szovjetszövetség, valamint a béke- és szabadságszerető népek ellen. Országunkat a németek leigázták és kifosztották. Délerdélyt a hitlerista szászok és svábok igázták le, akik államot alkottak az államban, míg Északerdélyt a magyar fasiszták karmaiba dobták.

Jóllehet Antonescunak a csendeségből és az állambiztonsági hivatalból toborozott bandái a szovjet állampolgárok százait fosztották ki és gyilkolták le, míg a román hadsereg a német hadsereggel karöltve a Szovjetszövetség falvainak és városainak tízezreit pusztította el, a Vörös Hadsereg nem jött bosszúálló hadsereggé az országunkba, hanem, mint felszabadító hadsereg, amely támogatott Erdélynek a hitlerista magyar járom alól való felszabadításában. A győztes Szovjetszövetség részéről szabott fegyverszüneti feltételek negyfelük. A fizetendő kártérítés összege olyan csekély, hogy azzal egyetlen olyan várost, mint Sztalingrád, nem lehet újjáépíteni. Mindennek ellenére, mialatt a Román Hadsereg vitte harcol a hős Vörös Hadsereg oldalán, a reakciós elemek az országban szabotálják a háborút. A katonákat a kasszárnyákban tartják, anélkül, hogy a legcselebb polgárjogokat élveznék, és a Szovjetszövetség és az NDA-ban résztvevő demokratikus pártok és szervezetek ellen uszítják őket. A hadseregben nem történt semmiféle tisztogatás, egyetlen lépést sem tettek a demokratizálás érdekében, noha a NDA. sajtóhadjáratot folytatott ennek érdekében. Sőt mi több, számos hitlerista és vasgárdista a hadsereg soraiba menekült, s ott szabadon fejt ki tevékenységét.

Északerdélybe terrorista és sovinszta bűnösök bandáját küldték, amely gyilkosságokat és rablásokat követett el a nem román lakosság soraiban s ezzel előidézte az ottani román közigazgatás eltávolítását. A bűnösök nem nyerték el büntetésüket.

A fegyverszüneti feltételek teljesítését éppen azok szabotálták, akik felelősek a Szovjetszövetségben elkövetett bűntényekért és fosztogatásokért. Semmisem történt jószántunkból, hanem csak a Szovjetszövetség nyomására. Állandóan halogatják az országot a németeknek eladó háborús bűnösök és a hazaárulók letartóztatását és megbüntetését, jóllehet a NDA. és a miniszterelnök többször közbenjárt ennek érdekében.

Az államgépezet és az állami, községi- és magánvállalatoknak a megfizetése szintén nem történik kellő erővel. A NDA. miniszterei a háborús bűnösök és hazaárulók letartóztatása... és megbüntetésére vonatkozó törvénytervezeteket a pártközi kormány olyanformán módosította, hogy a nagy bűnösöknek egérutat hagyjon.

Akár csak a hitlerista háború idején, mindazok, akik annak idején az Antonescu parancsuralom védelme alatt meggyalogodtak, ma a „demokrácia” védelme alatt nyíltan szabotálnak, üzérkednek és kifosztják a népet. Ezek a dolgozók nyakába varrják a háború és a kártérítések terheit és a nemzetgazdaság zűr-zavarába és anarchiájába taszítják az országot.

A fekete piac és a gyáriparosok szövetsége

A tőzsdei és feketeipari háborús hiénák az UGIR (Gyáriparosok Országos Szövetsége) cimborájával uralják a termelést és az áruelosztást. Az árak csillagászati számokat értek el. A munkás és köz- és magántisztviselői szakszervezetek kivételével, amelyek hivattak lettek volna a létminimumot biztosítani, ürügyül szolgált arra, hogy háromnegyszeresen felemeljék az árakat és ezzel még jobban növeljék az áruzsorásokat és az UGIR által támogatott gyárosok hasznát.

A városok és falvak széles néprétegei számára az éhínség, a nélkülözések és a nyomor egyre elviselhetetlenebbé lesznek. A NDA-nak az ellenőrzés gyakorlására és az áremelkedések megállítására, a termelés fokozására vonatkozó javaslatait az UGIR-nak és a fekete tőzsdének a nemzetgazdasági miniszteriumban ülő volt Antonescu-barát emeberei, Burchi, Romaşanu, stb. nem vették tekintetbe. A termelésben, az ipar újjáépítéséhez és a termelés fokozásához szükséges hitelétlen semmiféle tervszerű szervezés nem történt. Hasonlóképpen az elsőrendű fon-

tossági cikkek elosztásában sem vezettek be a háborús időknek megfelelő tervszerűséget.

A szabotáló és üzérkedő bűnösök a szállítási eszközök hiányára és az oroszokra hárítják át a felelősséget, mondván, hogy tulok kártérítés követelnek. Ez a kihívó hazugság azt a célt szolgálja, hogy meggátolják a közeledést országunk és a Szovjetszövetség között és, hogy az ország kiéheztesse a feketeséget, a demokráciát. A fekete piacon minden kapható mesébe illő áron.

Mivel szállítanak az áruzsorás urak?

Mi a teendő?

Nem menthetjük meg az országot az új összeomlástól, ha nem hajtunk végre határozott fordulatot minden téren. Háboruban állunk és kötelezettségeket kell teljesítenünk a Szovjetszövetséggel szemben. Ez mindenkinek a részéről áldozatokat követel, osztályokra és nemzetiségre való tekintet nélkül.

Megbocsáthatatlan bűn, hogy akkor, mikor tisztjeink és bajtársaink a legnagyobb áldozatokat hozzák, életüket is feláldozva nemzeti létünk ügyéért, mikor a munkások és tisztviselők, az értelmiség munkámberei, a földművesek, teljes erejükkel dolgoznak, — ugyanakkor mások szabotázs és üzérkedés révén meggyalogodjanak és kiéheztesse a dolgozó tömegeket.

A nép forró óhaja a mihamarabbi béke és a szabadság. Hogy a békét elérhessük, meg kell tiszteznünk a háborús erőfeszítéseket az ellenség gyors legyőzésére. Mindent a frontnak, mindent a Vörös és a Román Hadsereg támogatására, amelyek nemzeti létünkért harcolnak.

Hogy fennállhassunk mint szabad és független ország, hogy elnyerhessük a Szovjetszövetség és különösen a Szovjetszövetség bizalmát, hogy becsületes helyet érthessünk el a békéértkezdésen a békéért és szabadságért harcoló népek sorában, ösztönösen és hűségeen teljesítenünk kell a fegyverszüneti feltételeket és kíméletlen harcot kell folytatnunk a fasiszmnak országunkban való gyökerezés megsemmisítéséért.

A háborús terheit és a kártérítéseket

elsősorban azok kell viseljék, akik hitlerista háborúban hasznát húzták, meggyalogodtak rajta.

Tartóztatásuk le a háborús bűnösök a hazaárulókat, kobozzák el vagyonukat és használják fel azokat a Szovjetszövetségnek járó kártérítések fedezésére.

Be kell fejezni minél gyorsabban a háborús bűnösök és a magántisztviselők megfizetését. A kiselejteket nem kell szabadon hagyni, hogy tovább összeeszhessenek a demokrácia és az Állam el. Akiknek bűncselekményei a büntetővénykönyvbe ütköznek, azokat tartóztatásuk le s a haladéktalanul megalakított néptörvényszékek ítélkezzenek felet. A kisebb bűnösöket küldjék közhasznú munkatáborba, a többieket pedig a frontra, ahol visszaszerezhetik becsületüket.

Leszerelni a munkás- és földműves munkaosztásokat

A munkásokból és földművesekből alakított munkaosztásokat, függetlenül a behívottak nemzetiségétől, le kell szerelni és ismét beállítani a termelésbe. Ezeket az osztásokat német és magyar hadifoglyokból, valamint a gyűjtőtáborban internált legionáriusokból és hitleristákból álló osztásokkal kell helyettesíteni.

A spekulációt minden eszközzel — egészen a halálbüntetésig — meg kell fékezni. Az Állam beavatkozása révén véget kell vetni a termelés és a kereskedelem anarchiájának. Minden eszközzel támogatni kell a szövetkezeti fejlődését.

Minél hamarabb törvénybe kell iktatni az állampolgári ellenőrzést úgy a termelés, mint az eladás terén. A mezőgazdasági és ipari termelés emelése és a nemzetgazdaság újjáépítése érdekében

haladéktalanul hozzá kell látni a NDA. kormányzati munkatervében előírt újítások megvalósításához.

Az első lépés a földkérdés elintézésére — a földreform. A földművesek, akik munkájukkal biztosították a nép kenyerét, még sok nagybirtokos szabotálásával szemben is, tavasza a kisajátítás útján sajátjukká vált földbe mélyítsék ekéiket.

A mezőgazdasági termelés emelésére, a szétrombolt iparok újjáépítésére, a termelés újjászervezésére hitelek szükségesek.

A bankok azonnali állami ellenőrzés alá helyezése, a hitelnek a vállalatok újjáépítése felé való irányítása a termelés emelése céljából.

A karteletket azonnal az Állam ellenőrzése alá kell helyezni. Fokozni kell

a nyersanyagok termelését és meg szervezni helyes szétosztásukat.

Sürgősen szükséges a termékek szállításának és a szétosztás észszerűsítésének biztosítása, a beruházások lenörzése és a termelés nyilvántartása.

A fekete kereskedelem megfékezés és a szállítás feljavítására, le kell lalálni a magánjárműveket. Meg kell ápitani a méltányos árakat és azokat minden eszközzel megrögzíteni. Enélkül nem lehet megszilárdítani a lejt és visszaszerezni a közönség bizalmát a pénzügyi tekben, hogy odaadja pénzt gyümölcs tetni.

Növelni kell az Állam jövedelmeit a rendszerünk újjászervezése, a fokozatos emelkedő összjövedelmi adó bevezetése révén.

Felhívás az egész országhoz

Ezen országunk gazdasági, politikai és társadalmi talpraállását célzó első intézkedések azonnali megvalósítására a NDA. tanácsa felhívja az összes pártokat és szervezeteket, amelyek a NDA-hoz és kormányzati munkatervéhez csatlakoztak, hogy sorakozzanak fel egységes, összhangolt politikai megmozdulásokra.

A NDA. felhív mindenkit, munkásokat és munkásokat, földműveseket és földművesasszonyokat, az értelmiségi munkámbereit, tisztjeit és katonákat, minden becsületes demokratát, osztályokra és nemzetiségre való különbség nélkül, tömörüljenek a NDA. köré, hogy tülsegit- sük az országot a jelenlegi nehéz meg-

próbáltatáson, hogy megmentsük a katasztrófától és megnyissuk a haladó demokrácia, az újjáépítés, a gazdasági, közművelődési és társadalmi felvirágzás útját az egész nép számára.

1945 január 1.

A Nemzeti Demokrata Arcvonal Tanácsa.

Maniu kihívja az Arcvonalat

A lapok híradása szerint Maniu Iuliu, a Nemzeti Parasztpárt elnöke a karácsonyi ünnepek alkalmából Nagyszebenben nyilatkozatot adott a „România Nouă” című ugyancsak nemzeti-parasztpárti lapnak.

A nyilatkozat megérdemelt feltűnést keltett. Rădescu tábornok kormányalakítása óta ugyanis a pártok, ha nem is békét, de legalább is fegyverszünetet kötöttek egymással azzal a hallgatólagos feltételezéssel, hogy minden erejükkel a fegyverszüneti szerződés végre hajtására és a háború vitelére fogják fordítani. A sajtóbéke mind a mai napig úgy-ahogy működött is s a Nemzeti Demokrata Arcvonal újví kiáltványa ennek a tartózkodó, de mégis határozott magatartásnak kiváló bizonyítéka.

Annál meglepőbb volt Maniu nyilatkozata, amely miután kijelentette, hogy 1945 a nagy belpolitikai megpróbáltatás-

sok esztendeje, többek között a következőket mondotta: „Meggyőződésem szerint az erdélyi nép szembeszáll és elhárítja magát az Ekés Arcvonal újabb próbálkozásait és a többi egyéb arcvonalakéit is, amelyek mind a kommunista párt általános álcázásai s csupán az együgyűek számára nyújtott csapdák szerepével bírnak”.

Ez a vidéki lapban megjelent nyilatkozat természetesen nem maradt visszhang nélkül. A „Scanteia” Constantinescu Miron tollából vezércikket közöl, amely így felel Maniunak:

„A hitleri Németországgal ellen folyó harcra Maniu semmit sem mond. A román nép hőhéiről — az elnyomó németekről, akiket meg kell semmisítenünk, Maniu semmit sem állít. Az Egyesült Nemzetekről és jogos küzdelméről Maniu nem emlékezik meg. A felszabadító Vörös Hadseregről s a népek — és a ro-

mán nép — érdekében vívott felszabadító harcra Maniu nem jelent semmit. A Szovjetszövetség Hadseregéről, a velünk szomszédos népekről: a jugoszlávokról, a bolgárokról, a lengyelekről, akik szabadságukért és függetlenségükért — és a miénért is — áldozatos harcot vívtak, Maniu nem tartja szükségesnek nyilatkozni. Hazánk belső kérdéseiről, az ország demokratizálásáról és a nációltól való megváltásáról, a fojtogató drágaságról és annak megfékezéséről, a parasztok követelt földjeiről és az 1945-ben minden polgár által kívánt jólétéről Maniu egy szót sem beszél...”

Miután a cikk idézi Maniu nyilatkozatának már említett részét, így folytatja: „Maniu a fasiszmus veszedelmére kíváncsian borítani, meg akarja akadályozni az emberiség e hőhéirainak megsemmisítését. Ehelyett azonban az egykori szélsőjobb oldal sajtójának jólismert hangján

rég szétfeszült agyémeket: „a kommunista álcázásokat” emlegeti... „Majd tovább: „Hogy Maniu mit akar, az legjobban NPP fejevármegyei tagozatának Maniu vonalából táplálkozó kiáltványából tűnik ki, amely arról beszél, hogy a román és magyar nép között felmerülő kérdéseket csak karddal lehet megoldani, amely a szakszervezeti egység megbontását emlegeti és sok egyebet is, amire még vizsdatérünk. Ez az újévi nyilatkozat, ez a fejevármegyei kiáltvány a mai Románia legreakciósabb, legsovénabb és legimpérialistább érdekcsoport véleményét fejezi ki.

A „Románia Liberi” Preoteasa Grigore tollából szintén vezércikkben foglalkozik a kérdéssel s többek között ezeket mondja: „Amíg az Uralkodó az egyetemesszefogásra hív fel, amíg a NDA valamennyi demokratikus erő összefogását követeli, Maniu Iuliu szétzuhat és rágalmat hint el közöttük. Maniu a „nemzeti összetartás” kétértelmű jelszavát hirdeti, amely azonban egy szűk párt-elképzelésbe, a nemzeti parasztpártba torkollik. S bizonyára nem az egész nemzeti parasztpártba, hanem csupán annak reakciós, maniuista ágába. Maniu politikája, amely mindig a demokráta erők összefogására megakadályozására törekszik, amely a Nemzeti Demokráta Arconalva veri lándzsáját, amely egyetlen szóval sem nyilatkozik a fasizmus ellen, Romániát Görögországgal szembeállítva kísérletének megismétlésére ösztökéli.”

Végül a „Dum Nou” első oldalán Poda Ion foglalkozik Maniu nyilatkozatával. „De amit már mondtunk” — írja a cikk — „Maniu rosszul számított. Mert az, aki a háttérből támogatja és rendezte a román nép hosszú elnyomatásának korszakát, akinek nagy része volt a hányingy vérengzésekben, aki a rendíthetetlen demokrácia nevében a légionistákkal szövetséget kötött, ma már nem csavarhatja ujját körül az országot, úgy, ahogy neki tetszik. És most egy törvényes, valóban demokráta, a leghosszabb időn át a legnagyobb áldozatokhoz járva kíván csapást mérni, Maniu leleplezte saját kicsinyes, reakciós és népellenes mivoltát...”

Ezzel egyelőre be is fejezzük a vita ismertetését. Valószínű azonban, hogy a kérdés ezzel nem jutott még nyugvópont-ra s bizonyára ettől a pillanattól meg is számít már a rövid-ideig tartó pártközi béke.

Meghalt Romain Rolland, a Nyugat nagy fasisztaellenes írója

(Páris.) Késve érkezik a hír, hogy Romain Rolland, a világ egyik legféltettebb írója december 30-án Vezelay-ben elhunyt. Romain Rollandot nemcsak mint világhírű író tisztelet, a szabadságszerető világ. Az első világháború alatt és a két világháború között a legélesebb harcot vívta az imperializmus és a fasizmus minden fajtája ellen. Nagy barátja volt a Szovjetszövetségnek, amelynek rágalmaival élesen szembeszállt.

Demokrata előljárást választott Székelyzsombor községe

Székelyzsombor lakossága 1944. december 29-én a demokráta elvek teljes alkalmazásával községi előljárást választott. A faluknak 18 százaléka román lakója van, mely tény a választások alkalmával úgy érvényesítették, hogy az előljáráshoz arányuknak megfelelő számban képviselik a község románságát.

Az új, népakarat által megválasztott községi előljárást névsora a következő: Rigó János bíró, Stefan Niculae pénztáros, Kovács András albíró, Halász János, Izsi-pi György, Balosán Petru, Lukács György esküdték.

A választás a legteljesebb rendben folyt le. Másnap megérkezett a megyetől megbízottja, aki az új előljárást hivatalosan is beiktatta, majd kérte az előljárást, hogy állandóan a nép és a község érdekeit tartsa számon. Stefan Niculae válaszában kijelentette, hogy méltók lesznek a nép megnyilvánult bizalmára és azon dolgoznak, hogy azt a jövőben is kiérdemeljék.

Az utolsó repülőteret is elfoglalták Budapesten a szovjet csapatok

reg birtokában van — A felszabadult lakosság fegyvert ragad a nácik ellen

(Moszkva.) Január 6-án a szovjetcsapatok tovább folytatták Budapest területén a bekerített ellenséges csapatok megsemmisítését. Nehéz harcokban elfoglalták a németektől újabb 173 háztömböt. Január 5-én Budapest területén a szovjetcsapatok 1630 német és magyar katonát és katonatisztet ejtettek foglyul. Budapesttől észak-nyugatra a németek nagy gyalogos és páncélos erők bevetésével újabb áttörést kíséreltek meg, de ez súlyos kudarcba fulladt.

(Kossuth-rádió.) Napokon keresztül a német rádió azzal hitegette a Budapestet védő csapatokat, hogy közeledik a felfutó sereg, a Führer nem feledkezik meg rólok. A németeknek az a reménye, hogy felmentsék a bekerített német erőket, szertefoszlott. Az elmúlt napokban indított német támadásokban 300 harckocsi vett részt. A harckocsik 25—30-as csoportokban felváltva támadtak, hogy ki-kihatolják a szovjetvédelem gyenge pontjait. Az erős páncélos támadás ellenére a szovjet gyalogság és harckocsi erők szétverték a német csapatokat. A csatateret

több, mint 3000 német holttest borította, foglyul ejtettek 514 németet. A foglyok vallomásaiból kiderült, hogy a németek két SS páncélos hadosztályt dobtak be a harcba, a wilking és a halálfejes hadosztályokat, melyeket más frontról hoztak erre az arcvonalzakaszra. Budapesti foglyul ejtett német katonák elmondták, hogy megfenyegették őket azzal, hogy ha elhagyják kijelölt őrhelyüket, vagy megadják magukat, családjukat fogják kivégezni. A fenyegetések ellenére is százával adják meg magukat a német katonák. Budapest belterületén a harcok hevessége nem csökkent. Súlyos harcok tomboltak az elmúlt napon a Tököly-úton a Keleti-pályaudvar mellett, valamint a régi lóversenypálya birtokáért. A németek a lóversenypályát nagy szállítógépek leszállására használták. A szovjetcsapatok az éjlepe alatt elfoglalták a lóversenypályát. A németek másnap több ellentámadást indítottak, de nem tudták azt visszafoglalni. A környező területet német holttestek borították.

(Moszkva.) A legutóbbi két nap alatt

Elkészült a háborús bűntettekről intézkedő törvénytervezet

(București.) Pătrășcanu Lucrețiu igazságügyminiszter törvénytervezetet készített az ország romlásáért felelősek és a háborús bűntényeket elkövető egyének megbüntetésére. A törvénytervezet halálbüntetést, életfogytiglani kényszermunkát,

5—20 évig terjedhető kényszermunkát és 3—20 évig terjedhető börtönbüntetést ír elő. A tervezet értelmében az igazságügyminisztérium néptörvényszéket létesít és ez lesz hivatott ítélkezni a törvényben meghatározott bűntények fölött.

Szászrégen ujjászervezése

(Szászrégen.) A demokratikus alapon összeállított városi tanács foglalkozott a város legégetőbb kérdéseivel. A város közönsége két ujjáépítési hidat avat. A hidépítésnek az az érdekessége, hogy míg a fasiszta rendszerben a hid felépítése egy millió pengőbe került, addig a mostani ugyanolyan minőségű és felépítési hid száznyolcezer pengőért épült fel.

Körülbelül száz magán, vagy városi épületet építettek ujjá, vagy tataroztak. A városi tanács elhatározta, hogy minden lakásban egy darab 25-ös villanygőz-éghető, tekintettel a villanytelep gyengébb teljesítményére. Aki egy égonél többet éget, azt a villanyáram három évre való elvevésével büntetik.

A városi tanács megállapította a kereskedők és iparüzemek által fizetendő céltábla-díjakat. Kereskedelmi cégek 80 pen-

gő, vendéglők 120 pengő, iparüzemek 15 pengő fizetnek.

Rendezték a bérlemények és lakások ügyét is. A most elfoglalt üzletek és lakások bérleti feltételeit előnyben fognak részesíteni azokkal szemben, akik később, mikor a helyzet teljesen csendes lesz, visszatérnek. Ha a bérleményekre több bérleti jelentkezik, az alpolgármester dönti el, hogy ki legyen a bérlemény.

A szászrégeni rendőrfőnök, Imecs Márton megszervezte az állandó rendőrséget. Nyolcvan állandó rendőr áll szolgálatban. Még nincs meg a teljes tisztogatás, de napokon belül tökéletes és megbízható rendőrség működik Szászrégenben.

Az Ékes Front szervezkedése igen szép ütemben folyik. A környező falvakban maga a polgármester, dr. Méra Antal szervezi meg a falvak lakosságát.

A Német Hitlerellenes Szervezet brassói szervező gyűlése

A német hitlerellenes szervezet vasárnap tartotta brassói szervező gyűlését az ipartestület gyűléstermében.

Theiss Michael megnyitójában ismertette a romániai hitlerellenes szervezet célkitűzéseit. Tény — mondotta — hogy a romániai németiség egy részét akarata ellenére sorozták be a hitlerista szervezetekbe, de ennek hangoztatása nem lehet jogom arra, hogy most minden német tömegesen lépjen be a hitlerellenes szervezetbe. A hitlerellenes szervezet nem lehet a hitlerista bűnösök buváhelye. Minden egyes jelentkező tag multját alaposan megvizsgálják, mielőtt a szervezetbe felvennék. A demokratikus érzelmeket nem hangoztatni, hanem bizonyítani kell. Ez pedig a romániai németiségre fokozottabban vonatkozik, mert az idevaló németiség a parancsuralom idején a legegységesebben támogatta a hitlerit eszmét.

Andreas Mann, a hitlerellenes szervezet bányási kiküldöttje beszédében visszajel-

lant a bányási és brassói hitlerellenes mozgalom multjára és működésére. Hitler látszatdemokráciájának tetőfokán is kitartottunk demokratikus álláspontunk mellett, — mondotta — mert igazságunk tudatában voltunk. Ime az idő az igazságunkat igazolta. Meggyőző szavakkal hívta a brassói demokráta németeket a hitlerellenes szervezetben való részvételbe.

Schmidt Alexander új szervezet létesítését követeli új emberekkel, mert — úgy mond — a régi emberek valamennyien kompromittáltak magukat.

Zeidner Rudolf dr., Marzell Hans és Gutt Hans hozzászólásai után zárószavai Theiss hangsúlyozta, hogy egy igazán demokratikus német népi szervezet számíthat mind a magyar, mind a román demokratikus szervezetek támogatására.

Végül Theiss a határozati javaslat felolvasása után a gyűlést bezárta.

Harcok a Keleti pályaudvar körül

Budapest háromnegyed része már a Vörös Hadsereg birtokában van

a szovjetcsapatok további tért nyertek Budapest területén. A harcok hevessége állandóan fokozódik. A szovjetcsapatok, mintán áttörték a városligeti német vonalat, az Andrásfő-utig jutottak. A németek a földalatti állomásokat erődítésekkel alakították ki. Több állomás a szovjetcsapatok birtokába jutott. Erős szovjetkötélek a Margit-szigetnél átkeltek a Dunán és a Rudolf-arkparton nyomulnak előre a Parlament épülete felé. Az elmúlt napokban 600 háztömböt foglaltak el a szovjetcsapatok. 3562 német és magyar foglyot ejtettek, a halottak száma ezt többszörösen meghaladja. A németek minden megkísérelnek, hogy felmentsék Budapest német helyőrségét, de igyekezettük kudarcot vallott. Budapesttől 70 kilométerre Komáromnál és Budapesttől 30 kilométerre Bicskénél kezdtek a németek támadásba. A sok sikertelen roham után a németek abbahagyták erőfeszítéseiket. A legutóbbi két napban a szovjetcsapatok 132 harckocsit és 87 repülőgépet semmisítettek meg.

(Kossuth-rádió.) Budapest területének háromnegyed részét felszabadították a szovjetcsapatok. A felszabadított területeken a lakosság a szovjetkatonákkal együtt dolgozik a törmelék elvitelénél. Az utcákat burrok, gépkocsironcsok, emberről és állati holttestek borítják. Budapest népe megfeszített erővel dolgozik, hogy a közlekedés helyreálljon, elszállítsák a törmelékkelet és ápolás alá vegyék a sebesülteket. A felszabadított lakosság mindegyik segít a szovjetcsapatoknak a hátramaradt nácik felkutatásában, sőt maguk is fegyvert ragadnak, hogy kiűzzenek a németek ellen. Budán a harcok súlypontja a Gellérthegy körül van, a citadellában, hol erős német kötelékek sáncolták el magukat.

(Kossuth-rádió.) A budapesti rádió közölte Vajna nyilas belügyminiszter felhívását, mely szerint minden 16 és 48 év közötti férfi köteles jelentkezni a budapesti városházán, hol fegyvert osztanak ki közöttük.

(Moszkva.) Molotov fogadta dr. Gyöngyösi Jánost, a demokráta magyar kormány külügyminiszterét, mint a magyar fegyverszüneti bizottság elnökét és hosszabb tárgyalásokat folytatott vele.

(Moszkva.) A lublini ideiglenes lengyel kormány üzenetet intézett Moszkvához, melyben kérte, hogy kölcsönösen nevezzenek ki követeket. A Szovjetszövetség eleget tett a lengyel kormány kérésének és kinevezte ideiglenes lengyel nagykövetét s ezzel elismerte az új kormányt.

Churchill miniszterelnök Eisenhower főhadiszállásán

(London.) Churchill miniszterelnök január 3 és 5 között Franciaországban volt és a szövetséges főhadiszálláson tárgyalt Eisenhower tábornokkal és De Gaulle francia kormányfővel. Churchill kíséretében volt Sir Allen Brocke, a brit vezérkar főnöke. A tárgyalásoknak csak katonai jellegű volt. A megbeszélésekről hivatalos jelentést nem adtak ki. Churchill miniszterelnök utban hazafelé meglátogatta Montgomery tábornagyot főhadiszállásán és tárgyalásokat folytatott vele. Brit forrásból érkező hírek szerint De Gaulle tábornokkal Churchill a francia hadsereg további megerősítését beszélt meg.

Roosevelt január 20-án után találkozik Churchillal és Sztalinnal

(Washington.) Roosevelt elnök a legutóbbi sajtóértekezleten nyilatkozott az újságírók előtt és kijelentette, hogy január 20-án után találkozik fog Churchillal és Sztalinnal. Január 20-án itáktják Rooseveltet az Egyesült Államok elnöki székhébe.

A hármas találkozó pontos időpontjáról Roosevelt nem volt hajlandó nyilatkozni.

HIREK

Naptár:

1945. január 9. kedd. A nap 7 óra 47 perccel kel és 4 óra 27 perccel nyugszik. Kat. Vilmos, Prot. Marcell, Ort. Nissz. Gerg. Zsidó: 5705 év tovens hó 24.

Mozgók műsora:

Aro: Forgószél. Astra: A szimfóniák vonatai. Capitol: Tiflis ügynök. Corso: Az utolsó mohikán. Lumina: Egy viharos éjszaka. Redut. Mexikói lilom. Regal: Tengeralattjárók az Atlant-océánon.

Szolgáltatás győgszertárak

Hétón: „Az őrangyalhoz” Neustädter, Piaetér 5. Kedden: „Szentgyörgyház” Schuster, Kapu-utca 56.

A cukor új ára

Az árkormánybizottság a cukor új árát a következőkben állapította meg: A kristálycukor ára nagyban 390 lej, kicsinyben 400 lej kilónként. A kockacukor ára nagyban 402 lej, míg kicsinyben 412 lej kilogrammonként.

— A MNSZ sajtó és ellenőrző bizottsága 1945 január 10-én, szerdán délután 6 órakor a MNSZ Weiss Mihály-utca 35 szám alatti székházában értekezletet tart.

— A pénzügyigazgatóság közleménye. Az összes kereskedelmi és bankvállalatok, valamint intézetek, melyek illeték egyenértékadó fizetnek, kötelesek az 1945 évre szóló megadótatásuk érdekében a birtokukban levő holtkezi javakról 1945 január hó folyamán 40 lejes okmánybéllyel ellátott adóbevallást beadni a pénzügyigazgatósághoz. Ellenkező esetben a vállalat bírság alá esik.

Halálozási hír. Megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett jó anya, testvér, anyós és rokon özv. Szabó Józsefré szül. Virág Emilia 59 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 2-án d. u. 3 órakor volt Sepsiszentgyörgyön. A gyászoló család.

— Be kell jelenteni az eltűnt villanyórát. A brassói Villanyüzem R. T. ezúton értesíti azokat a háztulajdonosokat és általában mindenkit, akiknek a légitámadások alkalmával a villanyfogyasztást mérő órája eltűnt, hogy ezt legkésőbb 1945 január 15-ig jelentse írásban a villanyüzem irodájában. Későbbi panaszokat nem vesznek figyelembe.

— Nyolcvan lej egy borótvapenge. A szerény kis acélpenge az elmúlt nyárig még makacsul tartotta magát a békebeli 6—10 lejes színvonalon, hogy őszire a 15—25—45 lejes árra emelkedett. Ma már 80 lejt kérnek egy olyan borótvapengeért, amiért a háború előtt legfennebb három lejt számítottak. És így sem kapható.

— Szerkesztői üzenetek. T. M. Vajdahunyd. Az őszeg elküldése tekintetében intézkedünk. Feljegyzések hazaküldése semmi akadályba nem ütközik. T. Gy. A-Egerbegy. Verso csak új utat érkezett. G. A. „Anyám” és „Néma” e. költeményeiben nincs elég erő. K. A. Brassó. A vers nem felel meg lapunk irányának. S. Gy. „A bankár karácsonya” és „En nem vagyok finom” e. írásai alátámasztanak szokott színvonalának. Öntől jobbat várunk.

— Be kell jelenteni a Német- és Magyarországra távozottakat. A brassói állambiztonsági hivatal közli az alábbiakat: Mindazok, akik román utlevéllel jelenleg Magyar- és Németország területén tartózkodnak és azok, akik 1944 augusztus 23. után a német hadsereggel elhagyták az országot, a rendőrség 12 számú szobájában kerülnek összeírásra. A fentemelt módon eltávozottak hozzátartozói: szülei, gyermekei, vagy közeli rokonai, ilyenek hiányában a háztulajdonosok, ahonnan eltávoztak kötelesek a rendőrség fennnevezett helyiségében a következő betű és időrendi sorrendben az eltávozottakat bejelenteni: A—H betűvel kezdődő nevűket 1945 január 8-án; J—O betűvel kezdődő nevűket 1945 január 9-én; O—Z betűvel kezdődő nevűket 1945 január 10-én. Felhívjuk az ügyben érdekelt személyek figyelmét arra, hogy ha a meghatározott időben nem tesznek eleget a bejelentési kötelezettségüknek, az érvényben levő törvények alapján megbüntetik őket.

Az ardenne-i beszögellésben előrehaladnak a szövetséges csapatok

(London.) Belgiumban az ardenne-i ki-szögölés északi szárnyán Montgomery tábornok tért nyert. Az előrenyomuló brit csapatok már csak 15 kilométerre vannak a déli szárnyon támadó amerikai erőktől. A brit 2. hadsereg Marche és Hotton között támadásba ment át és 5 kilométert haladt előre Laroche irányában. A 3. amerikai hadsereg arcvonalán Bastognenál a

németek páncélos támadásokat indítottak. A 7. amerikai hadsereg arcvonalán Bics-nél a németek előrehaladást értek el. Felső Elzászban az amerikai csapatok kiűrték Wissenburgot. Ezen a frontszakaszon a németek átkeltek a Lauter-folyón. Strassbourgtól 17 kilométerre északra a németek átkeltek a Rajnán.

A buza és a rozs után fizetendő illetékek lerovása

A buza és rozs eladása után lerovandó 12 százalékos illetéket a 6 százalékos kivételes nemzeti adó törvény 65. szakasza értelmében csak egyszer és pedig a termékek malombavitele alkalmával kell leróni.

Az adó fizetése alól azok a gazdák mentesek, akik saját termésű és saját szükség-

letükre szolgáló búzát, vagy rozst örölte-tenek falujuk, vagy a szomszédos falvak parasztalmájában. A molnárok kötelesek nyilvántartást vezetni arról, hogy kinek és mennyi gabonát öröltek. A nyilvántar-tási könyvet előzőleg láttamoztatni kell az illetékes pénzügyigazgatóságon, vagy adóhivatalnál.

Nagyszabású árurejtegetés a brassói Scherg-posztógyárban

Ionescu Tudor, nemzetgazda-sági alminiszter arról értesült, hogy Brassóban nagyszabású és jól megszerve-zett „fekete tőzsde” működik, mely szö-vevekkel üzérkedik. A legnagyobb titok-ban két minisztériumi felügyelőt küldött ki az ügy kivizsgálására. A kiküldött fel-ügyelők megállapították, hogy Brassóban ugyiszólván a nagyközönség és a hatósá-gok szemelattára folyik a szövevekkel a feketekereskedelem. Egyszerű kereske-dőknek adták ki magukat és így sikerült megtalálni a „fekete tőzsde” áruforrását a helybeli Scherg-posztógyárban. Itt, mi-után kellőképp igazolták magukat, felül-vizsgálták a gyár készleteit és ügyiratait. A számlakönyvek átvizsgálásánál megál-lapították, hogy azokban üres lapok is ma-radtak, amelyek arra szolgáltak, hogy ha-

mis számlákat állítsanak ki.

Miután jegyzőkönyvet vettek fel, elko-bozták a gyárban felhalmozott 9500 mé-ter szövetet, melyet a vállalatnak a pol-gári lakosságnak kellett volna megszabott áron eladnia. Az elkobozott árut a kö-ztiszviselők szövetkezetének adták át szét-osztás végett.

A megindított bírósági vizsgálat való-színűleg érdekes dolgokat derít még ki az ügyről. Hir szerint az ügyben Schmitz-ler, a gyár volt vezetője is érdekelt van.

Az ügy érdekességéhez tartozik, hogy az ügyészség a minisztérium két kiküldöttét le akarta tartóztatni, mert a való-ságnak nem megfelelően kereskedőknek adták ki magukat. Az ügyészség letett er-ről a szándékáról.

A kereskedők figyelmébe

A nemzetgazdaságügyi minisztérium a zugkereskedelem letelepítése és megrend-szabályozása érdekében újra felhívja a ke-reskedők és iparosok figyelmét, hogy kö-telesek a cég nevét, címjelét és a kereske-delmi kamarai bejegyzési számot a cég-táblán, valamint a kereskedelmi ügyletek során használt valamennyi okmányon és

nyomtatványon feltüntetni. Nyomtatvá-nyon a törvény értelmében a számlák, le-velek, rendelőlapok, árjegyzékek, vásár-lási jegyek, ajánlatok, címkék, minden-ne-mű csomagolási papírok, hirdetések, a kinyomatott vagy újságokban megje-lenített hirdetések értendők, amelyeket bár-mely formában az illető vállalat kereske-delmi ügyletei érdekében felhasználhat.

Beiratkozás a Szovjetszövet-séggel való kapcsolatokat ápoló egyesületbe

A Szovjetszövetséggel való kapcsolato-kat ápoló egyesületbe (A.R.L.U.S.) minden hétfőn és csütörtökön délután 5—6 óra között lehet beiratkozni az egyesület vármegyeházán levő irodájában.

Zaharia Constantin
ezredes, elnök

Erie Podea
tanárnő, titkár

Légvédelmi ütegek gyakorlata

(Brassó.) A légvédelmi parancsnokság a lakosság tudomására hozza, hogy a lég-védelmi ütegek működésének ellenőrzése céljából az alább közölt helyeken és idő-pontban 100 próbálövészt adnak le a lég-védelmi ágyukból: január 11-én délelőlt 10—12 óra között Brassóban, január 12-én délelőlt 10—12 óra között Botfaluban, január 13-án 10—12 óra között Fogara-son, január 15-én Tohánban, és január 22-én Sinaia-ban. A fenti időpontban tartott légvédelmi gyakorlatok tehát ne okozzanak riadalmat a közönség köze-ben.

* **Felhívás!** Felkérem azokat, akik velem Spanyolországban az Internacioná-lis Brigádban harcoltak közöljék címüket a „Népi Egység” („Drum Nou”) szer-kesztőségével. Jellege: Noyired Nasil Mezey Pál, Uzon, Háromszék vm.

Előfizetési felhívás

a Népi Egységre

Attól a szándéktól vezetve, hogy ol-vasóink ama városokban és községekben is hozzájuthassanak lapunkhoz, ahol a Népi Egység helyi bizományos útján tör-téni terjesztése nincs megszervezve, ezen-nel postai előfizetést nyitunk a lapra.

negyedévre	1200 lej
félévre	2400 lej
egész évre	4800 lej

Mindazok az előfizetők, akik 1945 ja-nuár elsejétől kezdődően fizetnek elő a Népi Egységre, díjmentesen megkapják a karácsonyi számot és az azután meg-jelent összes decemberi lappeldányokat. Amennyiben az újság árában időközben emelés állana elő, úgy fenntartjuk azt a jogot, hogy az emelés követő hónaptól kezdve az előfizetési díjak különbözeteit külön felszámíthatassuk.

Poggyászkocsin való utazások engedélye

(București.) Az államvasutak vezérigaz-gatósága körrendeletet adott ki, amelyben figyelemzett alantas közeget, hogy nincs jogukban engedélyeket kiadni a közle-ke-désben lévő vonatok poggyászkocsijaiban való utazásra. Az államvasutak vezérigaz-gatóságának kereskedelmi osztálya azon-

ban kiadhat ilyen utazási engedélyeket. Következésképpen mindazokat az utaso-kat, akik nem rendelkeznek a vezérigazga-tóság kereskedelmi ügyosztálya részéről kiállított utazási engedéllyel, leszállít-ják a vonatokról és utazási engedélyüket jelentés kíséretében felterjesztik a meg-torló intézkedések foganatosítása végett.

* **Vidéki bizományosaink figyelmébe.** A rendelkezésünkre álló papírmennyiség szük volta arra késztet bennünket, hogy újságpapírkészletünkkel a legnagyobb ta-karékosággal járjunk el. Epen ezért fel-kérjük összes vidéki bizományosainkat, hogy haladéktalanul közöljék velünk a Népi Egységnek azt a példányszámát, amelynek eladására biztosan számíthatunk. Az így felszabaduló újságokat azokhoz a bizományosainkhoz irányítjuk, akik mind-ezideig nem juthattak a kellő számú Népi Egységhez.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szög 150 lej minden további szó 15 lej. Álláske-re-séknél 30% engedmény.

Ingatlan, bérlet

Mielőtt házat, telket, villát, venne vagy eladna keresse fel bizalommal a Viscontti által vezetett „EST” ingatlanfor-galmi irodát, ahol minden felvilágosítást díj-talanul kaphat. Brassó, Szent János utca 4. Telefon, irodái 1336 lakás 1598. (242)

Munkakereslet, kínálat

Kifutófiút alkalmaz a „Népi Egység” kiadóhivatala, Braşov-Brassó, Piaţa Gh. Enescu (volt Rózsater). (245)

Megbízható, főzitudó mindenest keresek. Cím „Jó bánásmód” jelige alatt a kiadóban. (226)

Megbízható újságárúsítók és lapkihordók (férfiak, nők vagy nagyobb gyermekek) jó fizetéssel és jutalékkal felvetnek. Jelentkezni lehet: Kolostor-utca 14 sz. alatt a nyomdairodában. (227)

Vizvezeték kifagyasztásokot villany készülékekkel felbontás nélkül vállalok. Brassó Fekete utca 52. Telefon 21-87. (238)

Vétel, eladás

Keresek megvételre száppanfőzőt, var-rógépet, villanyfőzőt (resót). Braşov, Argin-tarilor 8, apartament 2. (253)

Román magyar és francia könyvek ju-tányos áron eladók. Megtekinthetők 11 és 2 óra között, Bernáth Béla. Brassó, Román Templom-utca 2 sz. (251)

Vegyes

Építészeti szakmabeliek figyelmébe! Halász Kálmán építész-mérnök szokásos téli építési rajz, számtan és mértan tan-folyamait most is megtartja. Az órákon kömives, ács és asztalosmesterek, segédek tanulók és más érdeklődők, kezdők és haladók vehetnek részt. Jelentkezni lehet minden szerdán és szombaton déli 12 és 1 óra között a Mitre Filitti utca 5 sz. alatt, a volt ipartestületi székházban. (221)

Szerdán reggel tévedésből elvitt cso-magot, Csikszentmártonra kérem azonnal Brassóba vissza küldeni. Az utazási költ-séget visszatérítjük. Cím a kiadóban. (250)

„Népi Egység” Politikai napilap

Előfizetési díjak csak postal kézbesítéssel:

negyed évre	1200 lej
fél évre	2400 lej
egész évre	4800 lej

Előfizetések csak olyan helységekből fogadunk el, ahol nincs helyi bizományosunk

Szerkesztőség: Strada Argintarilor 16
Kiadóhivatal: Piaţa Gheorghe Enescu 2
BRAŞOV - BRASSÓ

Nyomatott: Tipografia „Drum Nou” Braşov, Str. Regele Mihai 14